fil léo

Internationale Federatie van Verenigingen en Plaatsen gewijd aan Sint Leonardus

Nr. 28
september
2026
Nederlandse editie

Deze nieuwsbrief wordt verspreid onder ongeveer 880 mensen in meer dan 30 landen.

Hij is beschikbaar in het Duits, Engels, Frans, Italiaans, Nederlands en Sloveens.

Wij hebben uw hulp nodig! Alle informatie in de nieuwsbrieven wordt gedeeld door leden van de grote Sint-Leonardusfamilie in Frankrijk, Europa en de rest van de wereld. Wilt u informatie delen? Neem dan contact met ons op via e-mail : fil-leo@federationstleonard.com or per post : fil-leo, L'Escalier, 3 place Gay-Lussac, 87400 Saint-Léonard de Noblat (Frankrijk).

De volgende uitgave verschijnt eind december 2026. We rekenen op u. Hartelijk dank!

Vertaling :
Greet Vermieren

In dit nummer

p. 1 Redactioneel, ontvangst Siponto, inventarisatie

p. 2 2016-2026: pelgrimstochten van de broederschap naar Mascali (Italië), Kirkop (Malta), Trait d'Union (Nice, Frankrijk)

p. 3 2016-2026: pelgrimstochten van de broederschap naar Niedernkirchen (Duitsland), Zoutleeuw (België), Atouguia da Baleia (Portugal)

p. 4 2016-2026: pelgrimstochten van de broederschap naar Panza (Italië), Saint-Léonard (Valais, Zwitserland), Bad Sankt Leonhard (Oostenrijk)

p. 5 2016-2026: pelgrimstochten van de broederschap naar Lenart (Slovenië), Borgoricco (Italië).

p. 6-8 Internationale bijeenkomst 2026 in Lenartov (Slovakije): Ontvangst in Bardejov en Lenartov, Brug Saint-Léonard de Noblat, Vredesboom, Optreden van de kinderen en de gemeente, Kruis en tijdcapsule, Galadiner en geschenken, Plechtige mis

Een zomer van broederlijke vriendschap

Soms heb je het gevoel dat de tijd te snel voorbijgaat, vooral wanneer je in goed gezelschap bent. Precies dat gevoel overheerst bij ons aan het einde van deze zomer. Na die toevallige mooie ontmoeting met de Italiaanse architect die op het juiste moment een collegiale kerk binnenstapt en de juiste persoon treft om de verbinding te leggen.

Het leven hangt soms van kleine dingen af: een gemeenschappelijke vriendschap waardoor de eerste adviseur van de Franse ambassade naar de bijeenkomst in Slovakije kon komen, of een Slovaakse lerares die het contact met haar oud-leerlingen is blijven onderhouden.

Dit beeld zegt meer dan een lange toespraak en getuigt van de geest die ons samenbrengt. We gaan samen verder op de weg met de Heilige Leonardus als kompas.

Ontvangst van Antonello d'Ardes (Siponto, Apulië, Italië)

Eind juli stapt Antonello onze collegiale kerk in Saint-Léonard de Noblat binnen tijdens een rondleiding. De Franse gids begrijpt dat hij uit een De Heilige Leonardusparochie komt en brengt ons met elkaar in contact. Drie uur praten later is een mooie vriendschap ontstaan met deze erfgoedarchitect, voorzitter van de vereniging Guilielmus en zich inzet voor de ontsluiting van de oudste aan De Heilige Leonardus gewijde kerk in Apulië, gebouwd op een terrein dat door Bohemund van Antiochië werd geschonken: Siponto. *Grazie* Antonello voor deze prachtige dronefoto's.

De nieuwe grote inventarisatie van de plaatsen is van start gegaan

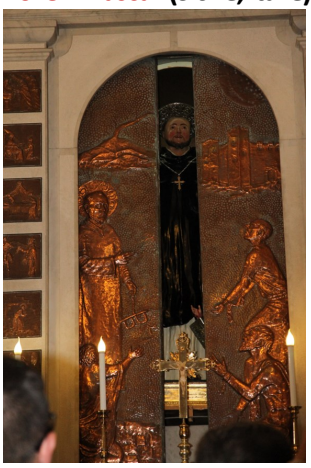
In de vorige nieuwsbrief spraken we de wens uit om een nieuwe grote inventarisatie op te starten. Het is een belangrijk en in sommige landen ingewikkeld project, maar stap voor stap zal het ons mooie resultaten opleveren. Onze grote familie zal groeien met heel wat verwanten die het netwerk nog niet kennen, maar ondertussen al een aantal waarden met ons delen. Mogelijk hebben we uw hulp ter plaatse nodig om de resultaten verder te verfijnen. In de volgende nieuwsbrief komen we hier zeker op terug.

2016-2026: 10 jaar fil-leo: de hoogtepunten van de pelgrimstochten van de broederschap en de sleutelfiguren

In deze nieuwsbrief zetten we het dossier "2016-2026: 10 jaar fil-leo" voort, met bijzondere aandacht voor de pelgrimstochten die de De Heilige Leonardusbroederschap van Saint-Léonard de Noblat in deze periode door Europa maakte. Voor elke plaats stellen we enkele mannen en vrouwen voor die de onderlinge banden levend houden en echte levende bouwstenen van fil-leo zijn (de lijst is niet volledig; dank voor het begrip aan wie niet wordt vermeld).

Zoals u kunt lezen in het verslag van de internationale bijeenkomst van 2026 in Lenartov (Slovakije) is er soms maar weinig nodig om iets in gang te zetten en op avontuur te vertrekken. Een eenvoudig bericht kan het begin zijn van een mooi verhaal dat de banden versterkt.

2015 : Mascali (Sicilië, Italië)

In de kerk van Mascali staat het beeld van De Heilige Leonardus verborgen in een kast die slechts op enkele zeldzame momenten in het jaar wordt geopend.

Carabinieri in ceremonieel uniform bewaken de relikwie, samen met een lid van de broederschap van Mascali en een lid van de broederschap van Noblat.

Leerlingen van het college van Mascali brachten ter ere van de delegatie het Franse en het Italiaanse volkslied ten gehore.

Concetto Stagnitta neemt sinds 2009 deel aan de Ostensions. Hij is sinds 2010 lid van de broederschap en draagt bij aan de nieuwsbrief op het vlak van **iconografie** en de ontdekking van kerken.

Carmelo Contarino participe neemt sinds 2009 deel aan de Ostensions. Hij is voormalig voorzitter van de confraternita San Leonardo Abate van Mascali en **beeldhouwde de nieuwe reliekarm**. [*zie nieuwsbrief nr. 14, 30/11/2021]*

Angela Contarino neemt sinds 2016 deel aan de Ostensions. Zij is sinds 2024 lid van de broederschap en zette een **Erasmus+** uitwisselingsproject op tussen het college van Saint-Léonard de Noblat en dat van Chieri. *[zie nieuwsbrief nr. 26, 31/12/2025]*

2016 : Ostensions in Saint-Léonard de Noblat, geen pelgrimstocht

2017 : Kirkop (Malta)

De kerk wordt voor het feest verlicht en een indrukwekkend vuurwerk geeft ritme aan de processie.

De hele stad is voor de gelegenheid versierd.

Owen Bonnici, minister van Cultuur van Malta, was aanwezig bij het slotconcert (hier met Michel Defaye, voorzitter van de broederschap).

Kenneth Cassar neemt sinds 2002 deel aan de Ostensions. Hij is sinds 2012 lid van de broederschap. Hij levert regelmatig bijdragen aan de nieuwsbrief en coördineerde de logistiek rond de komst van de Saint-Leonard Band Club van Kirkop naar de Ostensions van 2023.

Les musiciens du saint Leonard band club de Kirkop interprètent l'hymne européen avec l'Union musicale de Saint-Léonard de Noblat pour l'ouverture des Ostensions 2023.

2018 : Vereniging Trait d'Union Saint Léonard (Nice, Frankrijk)

nieuwsbrief nr. 3 15/03/2018

De vereniging Trait d'Union stelt doorgangswoningen ter beschikking van gevangenen die de gevangenis verlaten. Zo draagt ze bij aan hun re-integratie.

Trouw aan de geest van onze gemeenschappelijke patroonheilige wilden zij hun vereniging in maart 2018 onder de bescherming van de Heilige Leonardus plaatsen.

https://www.traitdunion-saintleonard.org

2016-2026: 10 jaar fil-leo: de hoogtepunten van de pelgrimstochten van de broederschap en de sleutelfiguren

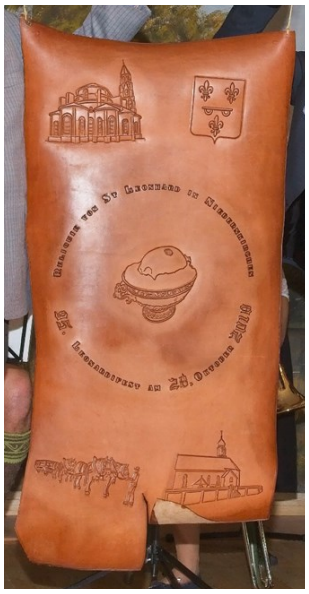
2018 (2023): Niedernkirchen (Beieren, Duitsland)

nieuwsbrief nr. 5 20/02/2019

De prachtige aangespannen wagens geven de Leonhardiritt en de Leonardhifart in Beieren en Oostenrijk een bijzondere aantrekkingskracht. Ook hun deelname aan de Ostensions is een mooie blikvanger.

Deze koeienhuid uit Beieren, gelooid en gegraveerd in Saint-Léonard de Noblat, versterkt onze band via veeteelt en ambachtelijke kennis.

Xaver Schmidhuber kwam in 2000 voor het eerst naar Saint-Léonard de Noblat voor een symposium rond De Heilige Leonardus tussen Beieren en de Limousin. Hij is voorzitter van het organisatiecomité van de Leonardhiritt en neemt sinds 2002 deel aan de Ostensions.

De ontmoetingen zijn ook een gelegenheid om de folklore van elke regio te ontdekken. Hier het spel van "de eekhoorn".

2019 : Zoutleeuw (België)

nieuwsbrief nr. 6 08/07/2019

In 2002 organiseerde Zoutleeuw een pelgrimstocht te voet tussen Saint-Léonard de Noblat en België, voorafgaand aan hun processie op Pinkstermaandag.

Etienne Vandormael is sinds 2014 confrater van Saint-Léonard de Noblat en lid van de De Heilige Leonardusbroederschap van Zoutleeuw. Hij neemt sinds 1988 deel aan de Ostensions en was ook aanwezig bij de Quintaine.

Zoutleeuw had de confraters uit Saint-Léonard de Noblat en de schedelrelikwie van onze gemeenschappelijke patroonheilige uitgenodigd voor de inhuldiging van hun gerestaureerde kerk.

In Zoutleeuw is De Heilige Leonardus de patroonheilige van de mijnwerkers. Hij wordt aangeroepen om bij een instorting niet in de mijn opgesloten te raken.

2020-2021 : covid-19, geen ontmoeting

2022 : Atouguia da Baleia (Portugal)

nieuwsbrief nr. 16 30/10/2022

Ademar Vala Marques is sinds 2018 confrater van Saint-Léonard de Noblat. Hij woonde de Quintaine van 2018 bij en nam in 2023 deel aan de Ostensions. Tijdens zijn reizen draagt hij bij aan de nieuwsbrief.

Met dit geborduurde altaar voorhangsel en deze azulejotegels, die het schilderij met De Heilige Leonardus in hun kerk reproduceren, zet Atouguia de uitwisseling rond lokale ambachten voort.

Al in juli 1960 kwam een delegatie van priesters uit Atouguia naar Saint-Léonard de Noblat om een maquette van hun kerk mee te brengen (een artikel uit die tijd vertelt over deze pelgrimstocht).

Het middeleeuwse houten beeld komt mooi tot zijn recht onder een baldakijn in de kleuren van het Portugese koningshuis.

2016-2026: 10 jaar fil-leo: de hoogtepunten van de pelgrimstochten van de broederschap en de sleutelfiguren

2024 : Internationale bijeenkomst in Panza (eiland Ischia, Italië)

nieuwsbrief nr. 21 20/09/2024

Nicola Castaldi is sinds 2006 confrater van Saint-Léonard de Noblat. Hij organiseerde de bijeenkomsten op Ischia in 2004 en 2024. Hij neemt sinds 2009 deel aan de Ostensions.

Guistina Mattera is gemeenteraadslid van Ischia en lid van het netwerk van lokale verkozenen van de EU.

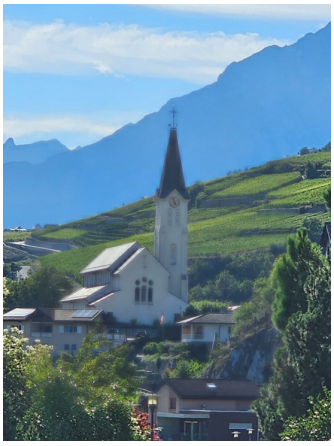
Via haar werd in Quotidiano del Sud een artikel over fil-leo gepubliceerd.

Op voorstel van Lenartov in 2023 werd Panza de eerste internationale bijeenkomst buiten de Ostensions sinds de oprichting van fil-leo, met:
- 250 personen,
- 10 delegaties,
- 6 landen (Oostenrijk, België, Frankrijk, Italië, Malta, Slovakije)

Tijdens het feest wordt het beeld van de Heilige Leonardus in processie door de hele stad en de gehuchten gedragen, vele kilometers lang, op het ritme van het vuurwerk.

2025 : Saint-Léonard (Valais, Suisse)

newsletter n°25 30/09/2025

De kerk torent boven de gemeente uit.

Het ondergrondse meer van Saint-Léonard is het grootste van Europa en het derde grootste ter wereld.

De pastoor en de burgemeester met de geschenken van de broederschap.

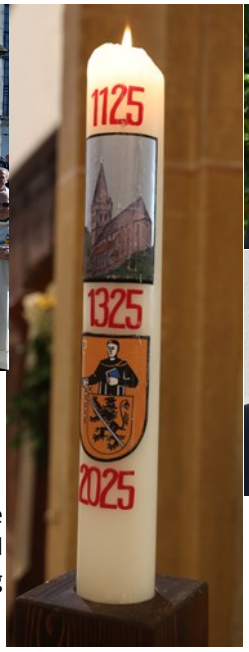
Beeld van de Heilige Leonardus, patroonheilige van het vee

2025 : Internationale bijeenkomst in Bad Sankt Leonhard im Lavanttal (Karinthië, Oostenrijk)

nieuwsbrief nr. 25 30/09/2025

Georganiseerd ter gelegenheid van het 900-jarig bestaan van de parochie en het 700-jarig bestaan van de gemeente. Op deze bijeenkomst waren: ongeveer 150 personen, 6 delegaties, 6 landen.

Martin Edlinger, pastoor van Bad Sankt Leonhard, nam deel aan de Ostensions 2023 en droeg bij aan de inventarisatie van plaatsen in Oostenrijk die aan De Heilige Leonardus zijn gewijd.

Christian Gsodam is sinds 2025 confrater van Saint-Léonard de Noblat. Hij is verantwoordelijk voor strategische communicatie en toekomstverkenning bij de dienst Externe Betrekkingen van de EU.

In de marge van de bijeenkomst vond een vergadering van fil-leo plaats.

Lenartov (Slovakije) schonk een lindeboom van de vriendschap.

2016-2026: 10 jaar fil-leo: de hoogtepunten van de pelgrimstochten van de broederschap en de sleutelfiguren

2025 : Lenart (Slovenië)

nieuwsbrief nr. 25 30/09/2025

Elf Sloveense delegaties, één Kroatische en één Duitse delegatie waren aanwezig bij de ontvangst van de relikwie van onze gemeenschappelijke patroonheilige, de Heilige Leonardus, voor het eerst in Slovenië.

De viering in het ziekenhuis was een bijzonder moment van solidariteit en broederlijkheid.

Goede praktijk: de tentoonstelling stelde de gemeente Lenart, de parochie Lenart, de Heilige Leonarduskerken van Slovenië, de Heilige Leonardus, zijn relikwieën, fil-leo en de Ostensions 2023 voor.

Marjan Pucko, voormalig pastoor van Lenart en de eerste uit Lenart die naar Saint-Léonard de Noblat kwam, nodigde bij het bezoek van de relikwie in 2025 zijn collega-pastoors van Sloveense Heilige Leonardusparochies uit.

Janez Kramberger, gemeente Lenart. Hij was degene die voor het eerst contact opnam met de gemeente Saint-Léonard de Noblat.
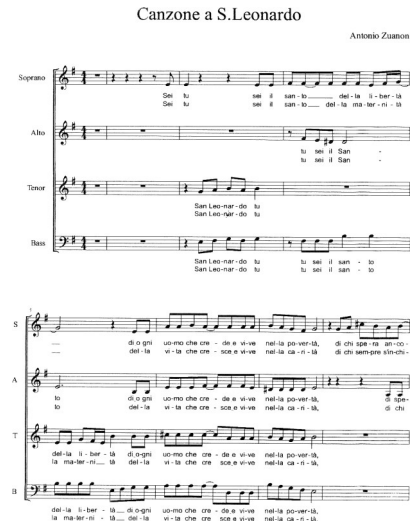

Marylene Stavbar, een Sloveense die in Frankrijk heeft gewoond, vertaalt samen met haar echtgenoot Klemcen de Sloveense editie van de nieuwsbrief en onderhoudt zo ook de band met onze Kroatische vrienden.

2025 : Borgoricco (Italië)

nieuwsbrief nr. 25 30/09/2025

Borgoricco neemt sinds 2009 deel aan de Ostensions. De Heilige Leonarduskerk ligt op de hoek van de Heilige Leonardusstraat en de Europastraat. Net als op de drie andere plaatsen die in 2025 werden bezocht, was dit de eerste keer dat de relikwieën van de Heilige Leonardus hier aanwezig waren. Elke ontmoeting is ook een gelegenheid om de verschillende liederen ter ere van de Heilige Leonardus te verzamelen.

2016-2026: 10 jaar fil-leo: wordt vervolgd in de volgende nieuwsbrief

Fil-leo beperkt zich niet tot de uitwisselingen tussen de Heilige Leonardusbroederschap van Saint-Léonard de Noblat en de buitenwereld;

er zijn ook lokale uitwisselingen en ontvangsten.

Het jubileumdossier wordt in de volgende nieuwsbrief voortgezet met bijzondere aandacht voor:

de uitwisselingen tussen de andere plaatsen, zonder Saint-Léonard de Noblat en

de ontvangst van buitenlandse delegaties in Saint-Léonard de Noblat buiten de Ostensions.

Daarna gaat het dossier verder op basis van uw getuigenissen met uw mooiste herinneringen en uw ideeën voor het vervolg van ons gezamenlijk avontuur.

Bijeenkomst in Lenartov (Slovakije) 21-23/08/2026

De bijeenkomst van 2026 in Lenartov (Slovakije) ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan van de de Heilige Leonarduskerk (die een oudere houten kerk vervangt) was een bijzonder intens moment. Het hele weekend door voelden we echte broederlijkheid onder elkaar en een grote hartelijkheid bij onze Slovaakse gastheren. Er waren delegaties uit Oostenrijk (Bad Sankt Leonhard im Lavanttal), België (Sint-Lenaarts), Frankrijk (Saint-Léonard de Noblat en Vains), Slovenië (Lenart en Selca). Betekenisvolle momenten gaven het weekend extra kleur: voor het eerst stond een delegatie uit Saint-Léonard de Noblat op de brug die de naam van Saint-Léonard de Noblat draagt (met gemeenteraadslid Michaela Carpenet), er werd een vredesboom geplant, het Kruis van Dankbaarheid werd ingehuldigd en er werd een tijdcapsule geplaatst (die in 2126 opnieuw zal worden geopend).

Jacques de Noray, eerste adviseur van de Franse ambassade in Slovakije, was aanwezig op vrijdag 21 augustus. Monseigneur Bernard Bober, metropolitaan aartsbisschop van Košice, ging voor in de plechtige mis op zondag.

Vrijdag 21 augustus: ontvangst in Bardejov en Lenartov

Officiële ontvangst in Bardejov (hoofdplaats van de regio waarin Lenartov ligt).

Jacques de Noray en Michel Defaye (voorzitter van de Heilige Leonardusbroederschap) maken kennis met de traditionele ontvangst in Lenartov met brood en zout en het koor van de senioren.

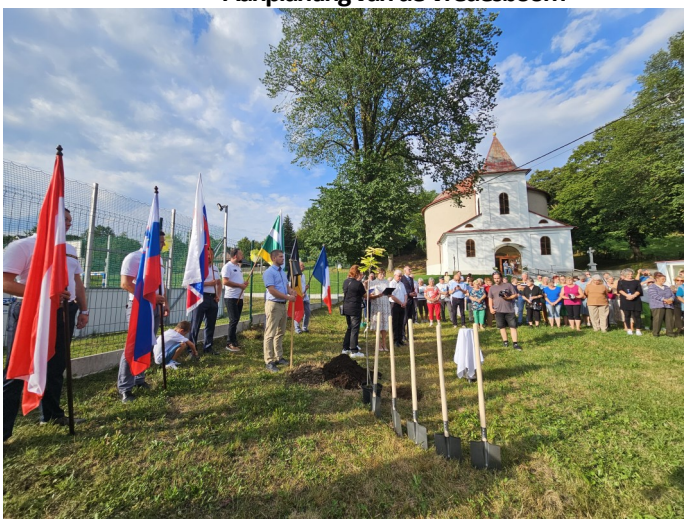
Brug Saint-Léonard de Noblat

« Ik neem het woord als eerste adviseur en zaakgelastigde van de Franse ambassade in Slovakije. Maar vandaag doe ik dat ook, en misschien vooral, als kind van Saint-Léonard-de-Noblat. Mijn familie langs moederskant komt uit deze stad. […] Een brug is nooit zomaar een bouwwerk als alle andere. Ze laat ons een hindernis oversteken, maar vooral: ze verbindt. Ze brengt twee oevers dichter bij elkaar die zonder haar gescheiden zouden blijven. […] Ook in Lenartov bouwen wij een brug. Een brug tussen twee gemeenten, tussen twee landen, tussen twee geschiedenissen. Maar vooral een brug tussen mensen. […] Deze brug de naam Saint-Léonard-de-Noblat geven is dus niet alleen een mooi gebaar van vriendschap. Het is ook een uitdrukking van iets diepgaanders. Want dit verhaal herinnert ons eraan wat Europa werkelijk is. […] In deze context zijn vriendschaps-, broederlijkheids- en solidariteitsbanden tussen Europeanen levend houden geen onbeduidend gebaar. Het is onze zeer concrete manier om Europa tot leven te brengen. » (fragmenten)

Jacques De Noray, eerste adviseur van de Franse ambassade in Slovakije

Aanplanting van de Vredesboom

Na de ontvangst van de relikwie van onze gemeenschappelijke patroonheilige, de Heilige Leonardus, in de kerk werd de Vredesboom geplant.

Dit initiatief werd in 2010 opgestart door de Slovaakse vereniging Servare et Manere en geniet de steun van de Verenigde Naties.

De Vredesboom van Lenartov is de 43ste die door de vereniging werd geplant.

Meer informatie (in het Slovaaks en Engels): https://www.tofp.eu/lenartov

Bijeenkomst in Lenartov (Slovakije) 21-23/08/2026

De kinderen van de school hadden liederen en dansen voorbereid.

Het personeel van de gemeente Lenartov zong twee liederen ter ere van de Hl. Leonardus.

Zaterdag 22 augustus: inhuldiging van het Kruis van Dankbaarheid en plaatsing van de tijdcapsule

Medzinárodná federácia združení a miest zasvätených Svätému Leonardovi

č. 28, august 2026

Špeciálne číslo Lenartov

Od roku 2018 leží Lenartovu na srdci nadväzovanie vzťahov

Aan de voet van het kruis werd een tijdcapsule verzegeld (de metalen cilinder op de middelste foto). Elke delegatie werduitgenodigd om er een getuigenis in te stoppen. Namens fil-leo werd een speciale nieuwsbrief toegevoegd (in het Slovaaks, dank aan Jaroslava) die onze banden met Lenartov sinds 2018 en alle bijeenkomsten waaraan zij deelnamen in herinnering brengt.

Galadiner en uitwisseling van geschenken

De majorettes van Lenartov maakten indruk op het gezelschap met hun dynamiek.

Dank u! Een bijzondere dank aan Frédéric Jacq, Jaroslava Bitu en Michaela Carpenet, die dankzij hun perfecte beheersing van het Frans en Slovaaks de uitwisselingen vlotter maakten.

Michel Defaye, voorzitter van de broederschap, en Michaela Carpenet, gemeenteraadslid van Saint-Léonard de Noblat, bedanken onze Slovaakse gastheren onder het oog van Jan Bortník.

*« **Dankwoord aan de generatie van bouwers***

Onze dierbare voorouders, vaders en moeders van Lenartov,

vandaag staan wij onder de gewelven die u hebt gebouwd en op de vloer die u hebt gelegd. Hoewel twee eeuwen ons van elkaar scheiden, voelen wij op dit moment uw adem en de kracht van uw geloof.

In 1826, in een tijd die onvergelijkbaar veel moeilijker was dan de onze, hebt u iets verwezenlijkt dat uw eigen bestaan oversteeg. Met handen afgesleten door steen en kalk en gezichten gegeseld door de wind van onze bergen bouwde u dit huis van God: de Heilige Leonarduskerk.

Wij danken u:

- ***voor uw opoffering**, omdat u er in tijden van schaarste voor koos het algemeen belang en het geestelijk erfgoed boven uw eigen comfort te plaatsen;*
- ***voor uw visie,** omdat u niet alleen voor uzelf hebt gebouwd, maar ook voor ons, uw achterkleinkinderen, die u zich toen nog niet eens kon voorstellen;*
- ***voor uw volharding,** omdat u in deze muren niet alleen steen en zand hebt verankerd, maar ook uw ge beden, uw hoop en uw liefde voor dit land;*
- ***voor uw arbeid en inzet:** aan allen die twintig jaar geleden bij de renovatie en wijding hun hart en armen hebben opengesteld, en aan allen die vandaag voor de kerk zorgen.*

Deze kerk is niet zomaar een gebouw van steen. Zij is een versteend lied, opgedragen aan uw trouw. Elke klokslag die door Lenartov klinkt, is een echo van uw hart.

Op dit kostbare jubileum beloven wij u vandaag dit erfgoed te beschermen. De vlam van het geloof die u hier hebt ontstoken, zullen wij niet laten doven. Wanneer wij naar het altaar van de Heilige Leonardus kijken, zien wij daarin uw gezicht, het gezicht van een hardwerkend, nederig en diep gelovig volk.

Rust in vrede, dierbare bouwers. Uw werk leeft. Uw kerk ademt nog altijd. Wij, uw kinderen, danken u uit de grond van ons hart. »

Ing. Jana Blandova, burgemeester van Lenartov

De bijeenkomst gezien door de lokale web-tv's
Ahoj.tv en Bardejovska tv (in het Slovaaks):

- https://www.youtube.com/watch?v=G57OcSkg_5M
- https://www.youtube.com/watch?v=uAmOOrzKBtY
- https://www.youtube.com/watch?v=1QaIbGYywG0

Het was de eerste keer dat de relikwie van onze gemeenschappelijke patroonheilige in Slovakije kon worden vereerd.

Mgr Bober, metropolitaan aartsbisschop van Košice

« Prions Laten wij bidden voor alle Europese burgers. Heer, schenk ons de wijsheid die nodig is om het Europese continent te begrijpen als ons gemeenschappelijk erfgoed en het vorm te geven in vrijheid, solidariteit en wederzijds respect. Wij danken U dat wij in Europa in politieke vrijheid en solidariteit mogen leven en bidden U ons de helderheid te schenken om deze waarden en de vrede tussen de volkeren te bewaren door weloverwogen politieke keuzes. »

Christian Gsodam, Bad Sankt Leonhard im Lavanttal

In de volgende nieuwsbrief: het bezoek van de delegatie van Saint-Léonard de Noblat aan de De Heilige Leonarduskerk van Lipnica Murowana (Polen) en de mis in de Heilige Leonarduscrypte van de Wawelkathedraal in Krakau (Polen).